Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Medizinische Collectanea - Cod. Rastatt 60

[S.l.], [16. Jahrh.]

[Lateinisches Consilium für David Langmantel von] Arnoldus Perteis medicus antuerpiensis

urn:nbn:de:bsz:31-300524

Visual Library

Ab annis hinc decem Generosus Vir David Langius
multum laboravit per intervalla angustijs [illegible]
rum cordis, quas medici non temporis tremore
cordis esse existimaverant, vidi statim ad veriorem
sententiam venire debuerimus. Praeterea iam hyemes
cum dolore solet magis et frequentius affligebatur
nihil tamen omnino extrinsecus, ubi ora perpendissem
visum mihi esse fuit cor quidem affici in hujusmodi
angustijs, sed per consensum solum. Quamvis
alias a tremore cordis morbus mihi videretur, ut
4 [illegible] tremore contra assistentium et adstantium medico-
rum in affectu tam diuturno a me agente volui
et plures medici [illegible] adhiberentur, quod et
factum fuit. Tum Planta aegroto ipsis declara-
vi quid me moveret quo minus tremorem cordis esse
crederem, quid de morbo eiusque causa sentirem. Illi
similiter casu proximum plantam viderunt. Causis
ubi singula ad amussim examinaveramus, non
judicium morbum primario et per essentiam sedere
in corde. Cum obstaret quod ~~[illegible]~~ Plater esset
medicus, qui tremoris causa saepius illi somniare
[illegible] sed per consensum solum, ab [illegible]

[illegible]

tu in venis mesaraicis circa pancreas, tum in venis quae ab hepate ad lienem derivantur, tum in illis quae sunt circa lienem, ut affectus non dissimiles nobis videantur ab hypochondriaca melancholia maxime in curatione. Abundantem humorem melancholicum inspicimus color lividus aut plumbeus arguit, tristitia et moeror sine causa manifesta, quaecumque meditationes perversae de se malo, cum etiam si aut videat, aut audiat tristia spectacula (maxime si quando fuit de morte aliorum subierunt) statim se examinat quae dicta sunt angustiis. Eidem maiorem adhuc fuisse quae in sua iuventute antequam dicto morbo afficere-
tur variis anxietatibus animi habuerit ea, variis occasiones materiae, cum quod ab hinc annos decem hemorrhoidas itemque illi per intervalla fluere solebant restrictae sint. Praeterea cum tamquam morbo cholerico sit, hepar, venasque calidiores habeat, (Ut urinae attestari possunt) huius de causa ita exortum dubium, fractibus humorum melancholicorum generatio + nimiam vel deliriae adustionem, magis adhuc

[illegible]

[illegible]
tremor cordis non sit, nec aliquis alius primario
in corde existeret, pulsus et arteriis [illegible] sunt,
cum affectum cordis certissima sint signa. Pul
sus imprimis etiam quanto paroxysmi [illegible]
fuerint exultantes, non aliquo impetu, nec
tremuli, nec inordinati, ut potius in toto hoc
[illegible], imo ne saepius aliqua pulsatio circa regi
onem cordis apparuit. Interim tamen in maio
ut aduenirent angustiae minores pulsus, non
tamen sunt frequentes, imo magna ex parte
tardiores obseruabantur, et hoc ipsa conditionem
humoris [illegible], neque tamen intermissio aut
exultatio in aliqua pulsatione fuit. In arteriis
quoque nulla unquam fuit difficultas, neque frequentia,
nisi ex tempore paroxysmi [illegible] [illegible] obser
uabantur, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et obseruationibus [illegible] [illegible] [illegible]. Ubi
autem a paroxismo medio ad se reparat, et multos
remittebat flatus uentris aut eructando, aut
per inferiora demittendo, qui [illegible] flatus [illegible]
flatulentam esse originem, [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible]

ad cor in sua [illegible] [illegible] calidiore [illegible].

℞ Quandoque liquido patet, ab una eadem causa affici cerebrum tum cor, à uaporibus enim uim flatulentis eleuatis ab humore intra uel [illegible] pancreas, nam ex. facile ob [illegible] euaporat huiusmodi humor ad os uentriculi, ac inde immediate patiatur cor, et cerebrum, nam ob sensibilitatem, nam ex quarthemi habet cum membris principalibus. Potest fieri et etiam quod dicti uapores primo ferantur in caput, nam inter hic adsint dolores aut grauitates capitis, non etiam quia in iis ad iram admodum [illegible] est, et quia à mā tristitia dependet (ut iam saepius dictum est, non facile à cerebro insensibiliter absoluuntur, sed in ipsis meatibus herent unde obstructiones non solum in naribus efficiunt, sed et in ipsis neruis maxime in sexto pari destinantur ad pulmones et cor, hinc illa angustiae et oppressiones cordis subsequuntur, cum [illegible] aer [illegible] libere ad cor et pulmones perduci non potest. Curantur autem

[illegible] Neapoli [illegible]

[illegible]
loco assumpsit ℥ij mannae laxatiuis cum, unde
plures habuit secessus sessiones, et melius se
sibi habuit, deinde assumpsit decoctum ex rad.
foeniculi, graminis, asparagi, cuscutae, ceterach
dictamno, thymo, centaurii, sed quia humor
peccans ob suam lentitudinem rebellis non esse, ad
attenuantia addidimus glycyrrhizam, syrupum de borragine
et syrupum de bizantijs, humectationis uidelicet
cum. Post assumptionem decocti bis leniter expur-
gatus fuit per infusionem sennae, epithymi
et rhabarbari decocto appropriato. Ulterius tem-
poris nihil continuimus, quia hyems aderat,
et qualitas aeris frigidissima, sed solum uerit-
ationem quandam simplicissimam, et singulis
15 diebus semel clysteri uentrem exoneramus, fuit
autem clyster ex decocto radicum altheae, florum
chamomillae, fursuris, mellis rubri, betae, ana
ʒj. diacatholici et ʒs. olei lilii, iterauit
per interualla, non neglexit assumere aromatici
rosati condimentum ex floribus borragi, buglossati.

o[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

fit aliquid decocta ex fumariae, calamenti, borraginis, lactucae, thymo, cichorio, et epithymo, glycyrrhiza seminibus anisi, cinnamomo et zaccaro cum [illegible] zaccari loco syr. de epithymo. Tandem expurgatus fuit per intervalla cum sena et epithymo, iterum bis, ter, quater. Et sub finem in ultima sua purgatione cum praedicto rhabarb. in sedimento [illegible] quod notabantur flava partim, et multarum [illegible] (interdum colore rubra erat, absque tamen molestia, et sine torsionibus, lateris tamen iuxta [illegible] medii [illegible] patiens adur[illegible] [illegible], forsan quod humor manens crassior multo minimus cadebat, tum etiam quod non facile [illegible] in [illegible] moveretur. Post mortem praedicti [illegible] iam dudum fuit opinio, ut ad aliquot dies paulatim assuescat decocto aliquo movente sudorem, ut id quod reliquum esset non solummodo [illegible] [illegible], sed magis ut vapores illi qui principaliter [illegible] opinionem solebant [illegible] et dis[illegible] [illegible] in [illegible] ab ipsis partibus nobilioribus ad [illegible] ad cutis ipsam, et quod magis

Viri enim calidi esse, quanquam robustiores,
humor autem per eos [illegible] fit quam per esse, denotet
ex radicatione adhuc mihi magis calore in [illegible]
[illegible] quod complexionis [illegible] paratur, tum quod
in activis qualitatibus magis intemperatum sit, et
in passivis humidum. Cum vero ab ultima
emissione natura ad aliquot dies moveri incepisset
per hemorrhoidas, destiti omnino a mea praedicta
intentione, iuxta Aphorismum Hippocratis lib. 6. aphor.
quae non urgente ut videbatur necessitate compescendi quod
aliquam esse ~~per~~ per loca generatim, sublata
prioribus curavit ipsa multitudine. Sed quia pro
habitu et conditione corporis non praestabant nimio
motus, frictionibus asperioribus et commoditatibus
accommodatis non erat superfluum, iuxta monitionem
Hippocratis 6. Epidem. sect. 2. aphor. 9. et 17. Sanguis
ut tamen applicatio non adhibetur ~~[illegible]~~ remedii
ex eo quod hemorrhoides non fluebant [illegible] [illegible]
[illegible], sed sanguis qui emanabat absque dolore
et insensibiliter prodibat. Plura scripsimus circa

[illegible]
[illegible] in futurum [illegible] naturae
maxime sudorem nec sumere [illegible] ex morbo gallico,
tum per applicationem [illegible], per [illegible],
frictiones asperiores, sanguisugas [illegible]
[illegible] morbo inveterato, longos maxime
ab humore multo originem ducentes ut solum
curari et terminari, ut testatur Hippocrates aphor.
lib. 6. aphor. 11. et 12. sed et [illegible] in fine,
[illegible] ad longum [illegible] apud Hippo[crat.]
6to Epidem. sect. 3. aphor. 29. [illegible]
si per [illegible] morbo [illegible]
et tamen non [illegible], et tandem in [illegible]
et per [illegible] in membris principalibus [illegible]
arte naturam imitantes [illegible] fistulas [illegible]
[illegible] sub [illegible]
[illegible] extremam partem, [illegible] humores et
maxime vaporis a membris principalibus [illegible]
[illegible], et paulatim [illegible] superflua
[illegible] corporis excernere. [illegible] fistulae [illegible]
plurimis [illegible] morbis inveteratis, testis est
[illegible] testis [illegible]

[illegible] et [illegible]
lassitur credo.

Arnoldus Pertus medicus
Antuerpiensis.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg